

פנימי

ליוצא למלחמת בית דוד

החזיון

ימות המשיח, שבת פדשת וירא | גיליון שלושה-עשר

נ ק ו ד ת מ ל כ ו ת

"..וזוכים תיכף ומיד לקיום היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר", כולל דוד מלכא משיחא, וכל שאר המשיחים שהיו בכל הדורות. וכידוע המבואר והמרומוז במדרשי חז"ל שבכל דור ודור ישנו יהודי מסויים שהוכן להיות המשיח וראוי להתגלות באותו דור, ואילולא המניעות והעיכובים והענינים המבלבלים שנתערבו בזה - היינו זוכים מזמן לגאולה האמיתית והשלימה. אבל עתה בזמננו זה, נתבטלו כבר כל הענינים המבלבלים, כפי שהעיד משיח דורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר - שכל עניני הקיצין וההכנות וכו' ישנם כבר בשלימותם, וצריך להיות ה"עמדו הכן כולכם", כיון שהדבר היחיד שחסר עדיין הוא - קבלת משיח צדקנו בפועל, היינו בעולם העשי'.."

משיחת ע"פ וירא ה'תשנ"ב, דברי משיח תשנ"ב ח"א עמ' 313

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לאחיי ורעי התמימים!

זכיתם לחזור שוב לישיבה. כחלק מהחזרה לישיבה על כל הכרוך בכך, נותנת לנו התורה ממש בימים אלו נתינת כוח 'לחיות עם הזמן' מהפרשה. פרשת נח. נייחא לעליונים ונייחא לתחתונים, שהחזרה לישיבה תהיה במנוחה רוחנית וגשמית כאחד. גם נח עבר והרגיש בדיוק מה שכל תמים מרגיש היום בראש חודש חשון בחזרתו לישיבה.

במשך חודש שלם אלפי תמימים מכל רחבי הארץ התוועדו, למדו חסידות והתפללו כל היום. הם חיו בתוך קודש הקדשים במשך חודש שלם. כידוע שהזאל הגדול הוא חדר היחידות בשנים האחרונות וידועים דברי כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ שחדר היחידות הוא קודש הקדשים.

בכל אחד ואחד מהתמימים היקרים התקיים בפשטות נוסח הפיוט שאנו אומרים בתפילת יום הכיפורים: "אשרי עין ראתה קהל רוגשים בבית קדשי הקדשים". 'רוגשים' אלו התמימים שזכו להתפלל עם הרבי מלך המשיח שליט"א בתשרי. 'רוגשים' הם התמימים שזכו להתוועד ביחד בבית חיינו. 'רוגשים' בלימוד התורה ו'רוגשים' במבצעים.

והנה מגיע ר"ח חשון וחוזרים לישיבה ואז בדיוק לומדים בשיעורי החת"ת כיצד הקב"ה אומר לכל אחד מהתמימים את מה שאמר לנח - "צא מן התיבה!" עכשיו עבודתך לקחת את החויה האלוקית המדהימה, את אותה חויה גאולתית לקחת לתוך כל המציאות של ראשון, לקחת את זה לתוך כל המציאות של הישיבה, לקחת את זה לתוך כל המציאות של קרית קאליב, ובעצם לקחת את עצמו ולהספיג בתוכו ולרומם את עצמו ולגרום להתבשמות כל האוויר לאותה אוירה של 770 שהיא האוירה של תיבת נח.

מה בעצם היתה האוירה בתיבת נח?

מבואר בחסידות שזו היתה דרגה רוחנית גבוהה ביותר. אחד הביטויים לכך היה מה שמבאר כ"ק אדמו"ר האמצעי שבתובה שרר שלום ואחדות בין בעלי החיים כולם ובין נח ובניו. מעין בחינת 'וגר זאב עם כבש' שבגאולה. כלומר - מהותם של בעלי החיים הוא 'מידות' בלבד ותכונת המידות היא להתפשט ולדחוק את זולתם וזו הסיבה לבעלי החיים הטורפים, אולם בתיבה היה מעמד ומצב מעין ימות המשיח שאז ה'מוחין' הם השליטים כמו שנאמר 'ומלאה הארץ דעה את הויה' והמוחין פועלים השקטת המידות והתכללותן זה בזה.

את ה'מוח שליט' הזה של ימות המשיח עלינו להביא לישיבה ולחיי היום יום. שה'רוגשים' שהרגשנו בבית קדשי הקדשים יהיה באופן של 'ומלאה הארץ דעה' כמו בימות המשיח בשלימותם.

כך כל אחד ואחד מהתמימים ירגיש את ה'נייחא דרוחא' בגשמיות ורוחניות, וכפי שאדמו"ר הזקן מבאר בתורה-אור זהו המעמד ומצב של שבת.

תמימים יקרים אני מוסר לכם דרישת שלום ומנוחה מתוך סניף תומכי תמימים שערי צדק, שאתם כולכם תהיו מתאימים למעמד ומצב של גאולה כמו שהרבי מלך המשיח שליט"א מבקש מאיתנו.

(מתוך שיעור מוקלט לתמימים בפתיחת זמן החורף תשע"ט, נרשם ע"י הת' גרשון שי' רוטשילד)

לזכות הרה"ח זלמן ניסן פנחס בן חנה בילא ריזא לרפואה שלימה בתוך שאר חולי ישראל בקרוב ממש

אך א. לא כתקנה קבועה ולכולם. ב. כל הסייגים דרבנן ותקנותיהם הם 'למנוע' שלילה וכאן ה'בדיקה' היא כבר תקנה חיובית (שלכן גם מי שלא מצא חמץ כלל קיים את התקנה).

א"כ: התוכן של 'בדיקה' מתאים שיהיה ב"שעה שישית", אך ה'תקנה' של ה'בדיקה' נעשתה כדבר קבוע זה היה בשביל האדם ולכן גם בזמן התקנה צריכים למצוא 'זמן' כזה שייסייע לתוכן מטרת הבדיקה - סיוע לאדם. ולכן צריכים למצוא זמן מסוג כזה שיגרום לקרב את השתדלות האדם ולא לרחקו.

זה שלב א' בתקנה, אולם לאחר שחז"ל תיקנו את הבדיקה עבור האדם ולפי זמן האדם, מגיע אדמו"ר הזקן ומחדש בקונטרס אחרון חידוש נוסף: אמנם הכל נתקן לפי האדם אולם לאחר התקנה זה כבר הפך ל'זמן' מיוחד בפני עצמו. וזלה"ק:

"ודאי דכל המצות הקבועים להם זמן על פי התורה או על פי חכמים כגון תפלה כנגד תמידין כיון שיש לסוף זמן עשייתה זמן קבוע. כגון חצות לתפלת השחר, צאת הכוכבים לתפלת המנחה, אין צריך לקבוע זמן לתחלת עשייתן שיעשו אותן דוקא בתחלת זמנן, דכיון שיש לסוף עשייתן זמן קבוע לא אתו למיפשע, אבל בדיקת חמץ שאי אפשר לקבוע זמן לסופה שהרי עד סוף הפסח חייב לבדוק. . . לכך הוצרכו לתקן זמן קבוע לתחילתן דהיינו שחייבים כל ישראל להתחיל הבדיקה בזמן ידוע, וכיון שאין לבדיקה זמן מצד עצמה כמו בתפלה וקריאת שמע תקנו לה חכמים זמן"

ולכאורה הדברים נראים כסותרים למבואר בגוף ההלכה, אלא יש לומר כי לאחר יסוד התקנה, היא כבר נקבעה כחלק מדיני ה'זמן'. (הערת המערכת ניתן לבאר זאת ע"פ ביאורו של הצפ"נ בכמה מקומות שכל גזירות ותקנות דרבנן אחרי שנתקנו בשביל סיבה, הרי לאחר התקנה הם כבר דין גמור - ראה לקו"ש ח"ז ע' 66 הערה 6, חכ"א ע' 199 הערה 27, ועוד).

פסחים ד,א: "ונבדוק בשית?! וכי תימא זריזין מקדימין למצוות... ונבדוק מצפרא... "ארנב" בשעה שבני אדם מצויים בבתייהם ואור הנר יפה לבדיקה". בשו"ע אדה"ז סימן תל"א ס"ה הדבר מפורט יותר, וז"ל: וזמן בדיקה זו מן הדין היה ראוי לקבועה ביום י"ד בתחלת שעה ששית כדי שישלים כל אחד בדיקתו בסוף שעה ששית ויבער החמץ בתחילת שעה ז' כמשפט האמור בתורה. . . אלא לפי שביום רוב בני אדם אינם מצויים בבתייהם אלא טרודין בעסקיהם בשווקים וברחובות וכשתגיע שעה ששית קרוב הדבר שישכחו חובת הבדיקה לפיכך תקנו חכמים זמן הבדיקה בליל י"ד, שבילילה כל אדם מצוי בתוך ביתו, אלא שאף בעודו בתוך ביתו יש לחוש שמא יתעסק באכילה ושתייה ושינה או במלאכה או בתורה. . . ועל ידי כן ישכח חובת הבדיקה לפיכך היה ראוי לתקן ולקבוע זמן הבדיקה תיכף ומיד בכניסת האדם לתוך ביתו סמוך לערב שברגע זה הוא פנוי מכל עסקים אלא לפי שצריך לחפש אחריו בחורים ובסדקים וחיפוש זה אי אפשר אלא לאור הנר. . . לפיכך איחרו זמן הבדיקה עד זמן הבהקת הנר."

נראה מלשון הזהב של אדה"ז כי אכן מצד 'הדין', היינו מצד מטרת ה'בדיקה', נכון לעשותה בזמן המתאים לתוכנה - שלא לעבור ב'בל יראה ובל ימצא' וזה בתחילת שעה שישית, אולם כדי שזה יהיה מתאים ל'בני אדם' התאימו את התקנה למצבו האישי של האדם בדרך השערה כדי שיוכל לקיים את התקנה בצורה הנוחה ומותאמת בדיוק אליו. ולכאורה צ"ע כיצד מצינו תקנה כזו שכל כולה הותאמה לפי מצב האדם למרות שמצד תוכנה היא צריכה להיות באופן אחר. במילים אחרות: תקנת בדיקת חמץ נתקנה בשונה ממטרתה.

ואולי ניתן להסביר זאת לאור הבנה בשורש עצם תקנת 'בדיקת חמץ'. ידועה מחלוקתם של רש"י ותוס' בתחילת המסכת, אולם לכו"ע המושג של 'תקנה' מיוחדת כדי שהאדם לא יבוא לידי עבירה דבר זה מצינו רק בחמץ. בכל התורה יש את ענין ה'בדיקה'

לזנות הוד נ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שליט"א', הושענות, מבצעים, שמחת בית השואבה, ריקודים, חיות, ושוב מבצעים ושוב מבצעים, הושענא רבה ערבובת נחבטות בידי מחוסרי שינה. שמיני עצרת משקה ריקודים הקפות, תהלוכה לכל רחבי ניו-יורק ('חסידים משוגעים' פלט מישוהו בדרך. איזה מחמאה!) ורק אחרי כל זה מגיע:

שמחת תורה.

רגשות. רגשות. רגשות. שמחה, התלהבות, דמעות, הקפות, משקה, לחיים, דמעות, דמעות, הרהורי תשובה, ריקודים, סרחון, נהנים, נדחסים, קופצים. אחדות אחדות אחדות. ורק עכשיו זה מגיע:

התוועדות שמחת תורה של הרבי מלך המשיח שליט"א!

רצים. רצים. נדחסים. לתפוס את המקומות הטובים. והנה נתקלים בילד בן 10 שנלחם על 'המקום שלו', שנים רבות עבר בירושה מהסבא! סדר ניגונים. דמעות, שמחה, אפילו יאמר מי שיאמר אקסטזה של רגש. 770 באקסטזה. אלפי בחורים שממוגנטים למקום אחד. לקצב אחד ויחיד. שמחה אדירה, מחוייכים, רגועים, שלווים.

ורק עכשיו זה מגיע:

בום. פצצה:

'יעקב הלך לדרכו'.

מזוודות מתמלאות קדושה ורגשות. רכבים מפוצצים בנשמות אלוקיות שמוטענות באלוקות ומתרוקנים הרחק מהשכונה אי שם בשדה התעופה jfk. משאירים את השכונה שהיא בית - ריקה.

לאאא! אנצל כל שניה! מבוהל מהזמן שטס מהר כל כך ולא נוצל, מנסה להיאחז בכל דבר שקיים פה אבל גם זמני יגיע לעזוב את הבית לקור שבחוץ.

להפוך את העולם לבית.

יעס על העולם.

770 בנשמה וכמובן בחיה יחידה.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

הם הלכו. חלקם רק יצאו. ברחו.

ויעקב הלך לדרכו, מילים עם משמעות בשכונת המלך. הרחובות מתרוקנים ואיתם גם הלב. מטפטפת לה הבנה כי הזמן שנותר פה קצר.

יום שישי 1 בצהריים חדר המכונות של העולם המכונה בפי כולם 770 ובפינו - בית משיח, מלא בבחורים מתפללים, לומדים, מדברים, צוחקים. משהו חי. שבוע הבא חוזרים אל השגרה.

במוח מתרצצות המחשבות איך לקחת כמה שיותר מכאן לשם. מהחיות, האווירה, הרגש. ההכרה הזו ביחד עם הרגשת הבית גורמת לעיניים לבלוע את המראות, מנסות לחקוק אותם במוח. תשרי שנגמר.

עמודים. עמודים. ארון קודש, רצפה, מזגן, מאורר, נברשות, עמוד של חזן, ריבוע, בריכה, במת קריאה התורה, מצלמות, חלונות שקופים אטומים, שלטים, שלטים, שלטים, שעונים, מדבקות, חיפוי אבן, ועץ, ספסלים ארוכים וחומים מקולפים ללא צבע אחיד.

דומם וצומח ובחורים שלומדים,

מדברים, צוחקים, רצים, חיים. אינפוזיה

של אלוקות. אנרגיה אמיתית. מקום ללא

שינה. אמריקה איננה שונה, אבל 770 מקום שונה

מכל מקום על הפלנטה, חדר מכונות אמיתי מניע את הספינה האדירה הזאת שנקראת עולם. כל העולם!!!

פשוט לשבת במקום, לא לדבר, רק ללמוד ולהסתכל על הכסא, על הרבי שעוד לא ראית ולהשתוקק ולצפות ולהתעורר למשהו הכי אמיתי שלא חוית מעולם. לחסוך שקל אחר שקל בכדי להגיע למקום שהחיבור אתו הוא הכי אמיתי ונצחי והכי לא מוסבר.

התפילות עם הרבי שליט"א, הלימוד שמרגיש אחר לגמרי, הדיבור שמרגיש כל כך טוב, האווירה המדהימה, הדוחס שכלל כלל לא מפריע.

ערב ראש השנה. רצינות, תקיעות, ההתוועדות הגדולה עם הרבי שליט"א. ההרגש פורץ. ואז יום כיפור. מקוה בכמות שלא ניתנת לספירה, מלקות ומשם ברכת הבנים ונעילה עם הרבי! סגורים עם הוי"ה הוא האלוקים בתוך בית המקדש שבבבל. סוכות. ברכה על 'הלולב של הרבי

יחידות פרטית

ס'איז דא בחורים וואס האבן א געשמאק און האבן א קאך אין הפצת המעיינות.

ישנם בחורים שיש להם עונג ויש להם להט בהפצת המעיינות.

ווען זיי גייען אויף "מרכז שליחות" - די הצלחה אין הפצה איז אסאך גרעסער און אסאך שטארקער,

כשהם הולכים ל"מרכז שליחות" - ההצלחה בהפצה היא הרבה יותר גדולה והרבה יותר חזקה,

אויב זיי קאנען אריינגיין אין א שול און זאגן א "שאגת אריה", "קצות החושן" (והרבי שליט"א מלך המשיח נקב בשמות של ספרים)...

אם הם יכולים להיכנס לבית כנסת ולומר "שאגת אריה", "קצות החושן"...

און אויב ער ווייסט ניט - לא די שאינו מצליח, נאר ער איז מוציא לעז אויפן בעל שם טוב, דער אלטער רבי, און ווייטער און ווייטער, ביז דעם רבי'ן דעם שווער!...

ואם הוא לא יודע - לא די שאינו מצליח, אלא הוא מוציא לעז על הבעל שם טוב, האדמו"ר הזקן, והלאה והלאה, עד הרבי חמי!...

[ובמענה לשאלה אם ניתן לומר שבלימוד נגלה יש עניין של "התקשרות", ענה:] "א ודאי. התקשרות איז דאך מילוי הרצון, און דאס איז דאך א רצון חזק, א רצון פנימי, א רצון עצמי..." (והרבי שליט"א מלך המשיח התבטא בעוד כמה לשונות מיוחדים).

"ודאי. התקשרות הרי היא מילוי הרצון, ובזה הרי ישנו רצון חזק, רצון פנימי, רצון עצמי..."

וּבְרִיא אוֹלָם!

מוסיפים בלימוד הנגלה והחסידות,

מתחזקים בריקודי יחי,

פרסום בשורת הגאולה,

הקהלת קהילות ומבצעים

לזכות המשפיע הרה"ח

זלמן ניסן פנחס שיחי' בן חנה בילא ריזא

החייל

/ סיפורו של 'תמים'

חלק שני, פרק ב (יג)

בוקר יום שישי. כ"ב אלול.

"אני רוצה לעשות רצוני כרצונך באמת ובתמים אחת ולתמיד... אני בוש ונכלם, מלך חי וקיים מלך חי וקיים..."

"חבר'ה שדרגו קצת את המוזיקה. יש לנו כאן USB מדהים... ניגוני חב"ד... בוא נקשיב... אחי, מה השם שלך?"

"שילוח מהיישוב שילה..."

"שילוח נעים מאד, יחי המלך... שמי דביר נגבי חייל המלך מגוייס בתומכי תמימים במוצב עיבל".

"נשמע מעניין... אז בשבילך אני שילוח בן יחיד של בורא עולם שמלוא כל הארץ כבודו חוזר עכשיו מהתבודדות ביער עם אבא יתברך שמו" - - -

"חב"דניקים?... משיחיסטים חזקים אני רואה..."
הגיב החבר של שילוח שהיה נינוח יותר.

"יהודים, נאמנים למשה רבינו שבדור", הגיב יענקי הניג בנסיון למסמס את המתח שברכב.

דביר נגבי, יוסי זר, יענקי הניג בטרמפ בדרך למבצעים עם חיילים הפרוסים מסביב ליישובי הגזרה.

"אז מה הבעיה שלכם להקשיב לשירים עם דיבורי אמת מהלב היישר לאבא שבשמים, משה רבינו לא רוצה שתקשיבו?"

וכמו 'להכעיס' הוא הגביר את הווליום:

"לא רעב ללחם לא צמא למים, רק דיבורים של אמת המשביעים את הלב... הנה ימים באים נאום ה' אלוקים לא רעב ללחם לא צמא למים".

יענקי הניג הרבה יותר רחוק מנטלית מנוער

הגבעות מאשר דביר, אבל בכל זאת הוא לא הבין מה 'בוער' לדביר שהם יחליפו את השיר. "הרי אין כאן שאלה הלכתית, עלית לטרמפ תתנהג לפי מנהגי המקום". אבל דביר התעקש:

"חבר'ה אנו תיכף יורדים, בואו נתוועד התוועדות מהירה עם ניגון חב"ד...". 'בכיף', הגיב החבר של שילוח.

דביר הגיש לו את ה-USB, אך שילוח עצר "בתנאי שאתה מבטיח שמגיע לשיבת 'הר המור' לשיעור של הרב שלנו..."

"בשמחה", הגיב דביר, "נשאל את המלך ונקבל ברכה". שילוח האט בבת אחת את המהירות:

"אתה באמת רוצה להגיד לי שלפני כל דבר אתה שואל את הרבי. 'את המלך' [כשאמר זאת ניסה לחקות את הגייתו של דביר]? אין לך חשיבה עצמאית?... אולי באמת כדאי לכם לבוא אצלנו לישיבה לראות איך מחנכים לחשיבה עצמאית, לדעת לקחת מכל חוג את היופי שיש בו ולא להיות רק מה שאומרים לכם..."

ותוך כדי דיבור הוא הדליק את הניגון. יענקי הניג האדים והזיע "מה דביר הכניס אותנו לפינות האלה".

אך דביר פלט בחיוך "יענקי נקלענו למארב של אש חיה... בשביל זה אנו חיילים, לא..."

וברקע נשמע ניגון חבד"י עם אורגן מיושן בלי סאונד ובלי גיטונים עם המילים "על דרך אבן השתיה אין שינוי דגניזה... על דרך אבן השתיה אין שינוי דגניזה... איי איי איי".

"תגיד השתגעת?", סינן יענקי בכעס, "אתה נלחם שיכבה את השירים שלו כדי להשמיע להם USB עם שירי שמידע? זה ניגוני חב"ד?... "אני בחברת

מטורפים", התנער יענקי בתוכו.

"שלחתי להם RPG לבטל את הישות..." הגיב דביר.

יענקי הניג לא מצא את עצמו. אפילו יוסי זר שישב עד עכשיו עם אוזניות והקשיב למשהו, הגיב "היית מכניס ניגוני דביקות חב"דיים של אברהם פריד, מה פתאום את זה".

אך למרבית הפליאה שילוח הקשיב בערנות ושאל בנימוס "מה משמעות המילים, מה בעצם המסר כאן?"

יענקי הניג החליט לענות בצורה מחושבת, כשהוא מנסה לגייס את אוצר המילים הכי 'תרבותי' שנמצא ברשותו: "העולם הוא חומר נפסד, הכל מתחלף, צריך לדעת שיש נושאים שהם נצחיים לא משתנים

ותמיד רלוונטיים. אבן השתיה היא מקור הכוח לנצחיות לכל יהודי. לא ללכת אחרי הנפסדות".

היה נראה ששילוח קיבל. אך דביר הוסיף:

"יענקי מתכוון לומר

פשוט שהמלך הרבי מלך

המשיח שליט"א הוא חי וקיים

בגוף גשמי ונמצא בשבע מאות שבעים, וכל יהודי בדור צריך לבוא לקבל את פניו ולהקשיב לכל הוראותיו" - -

אש נדלקה ברכב.

"אני לא חושב שאני פחות חב"דניק ממך", הגיב שילוח בכעס-עצור, "נבחנתי את כל 'שער הייחוד והאמונה' במסגרת... [כאן נקב את שם המסגרת. נשמט ע"י מערכת 'החייל'] והמגיד שיעור מחב"ד בשיעור הראשון אמר לנו שדבר ראשון צריך לדעת שהעולם הוא לא דמיון שזה יסוד חב"ד. שיש עולם אמיתי וצריך להתמודד. אתם לא מצליחים להתמודד, אתם לא חב"ד!"

יענקי הניג התפוצץ בתוכו. תמיד לייבוש קופרמן הסביר לו שכמה מהארגונים שהוקמו אחרי ג' תמוז ללמד חסידות 'לחוצה' מתוקצבים על ידי

גופים שיש להם רק מטרה אחת: שלא יגידו שיש רבי. היה רבי. תמיד הוא חשב שלייבוש סתם פוליטיקאי. עכשיו הוא נתקל בזה במוחש. "באים בחורים תמימים ללמוד תניא באמת ובתמים והדבר הראשון שמחזירים להם זה נגד המשיחיסטים. אין רבי. הבנתי למה משקיעים כל כך הרבה כסף בארגונים האלה... 'הקרן החדשה' קורא להם לייבוש..." - - -

"תוריד אותנו כאן", אמר דביר לשילוח, "כאן? אין כאן כלום..." פלט החבר של שילוח, "יש כאן מוצב של מחלקת מודיעין, יש שם הרבה חבר'ה" ענה דביר.

"תגיד, יש שם אחד בשם הראל? אתאיסט כזה", שאל שילוח בחשש. "הראל?", הגיב דביר בהתפעלות, "זה חסיד [את

המילה 'חסיד' הוא אמר

בהטייה מלרע] של

המלך. על מה

אתה מדבר

הוא הראשון

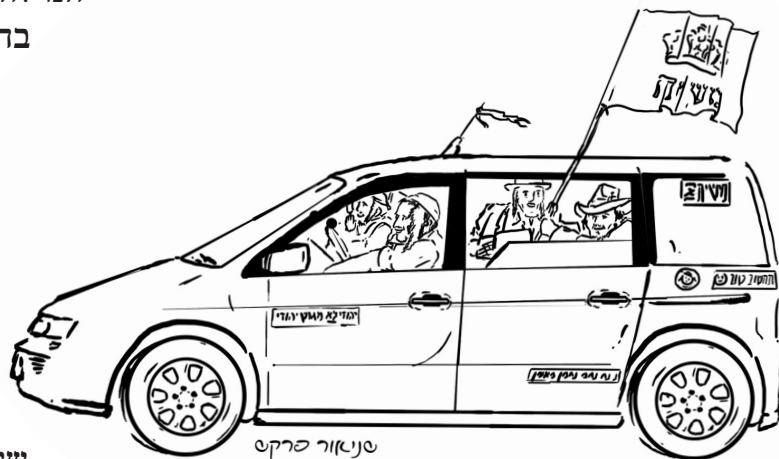
שמניח איתנו

ת פ י ל י ן

וכותב למלך.

איך אתם

מכירים?"

שילוח הביט בכאב

בדביר ואמר "זה אחי

הצעיר. הוא ירד מהדרך. אנחנו

לא מדברים, כך הרב הנחה אותי לא לדבר

אתו כי הוא מאד חכם. אל תגידו לו כלום ממני".

יענקי הניג רצה להכניס לשילוח בחזרה "אה, גם אתה שומע רק מהרב שלך אפילו בדבר כזה רגיש", אך הכאב נגע לו. "איזה דור מוזר זה" הרהר.

כשהם יצאו מהרכב יוסי זר הכין כבר סטיקר 'תחשוב טוב יהיה טוב' עם 'יחי' להדביק בגב הרכב 'שיזכו גם הם להפיץ'. לרגע דביר הרהר 'אולי כדאי לבקש רשות קודם, למה לא לעשות זאת עם אישור מבעלי הרכב', אך יענקי הניג פסק בלהט של רב גליצייני מפולפל 'זכין לאדם דוקא שלא בפניו...' כשהרכב התרחק יענקי הביט לעבר המוצב ונזכר את מה שעוד עומד לפניו ביממה הקרובה.

יענקי הניג הבטיח לסבתא שיבוא שבת אחת לפני

הנסיעה לרבי לאופרוף של בן דודו בפתח תקוה.
זה נפל השבת...

ליל שבת קודש. בית הכנסת של האדמו"ר בפתח תקוה מלא באורחים. משפחת הניג מכל הצדדים הגיעה לשבת העליה-לתורה.

כבר הרבה זמן הוא לא התפלל בנוסח התפילה של נדבורנא-פרמישלן כשכל המשפחה לצידו. האדמו"ר עטוף טלית עם עטרה ענקית כסף עובר לפני התיבה ורוקד בלכה דודי את ניגון חסידי הצמח-צדק הפופולארי...

אחרי התפילה אבא ביקש מיענקי לעבור לתת 'גיט שאבעס' לאדמו"ר, יענקי ניסה לסרב, אך למרבה הפלא האדמו"ר עזב את מקומו ניגש מיוזמתו ליענקי ואמר בניב חב"די 'גוט שאבעס, דו ביסט א תמים, אה? א גרויסע [את החולם אמר בהגיה ליטאית] זכות [כנ"ל את השורוק]. מארגן נאכן דאוונען וועט זיין א פאברענגעט, א המשך צו ח"י אלול, וועט מען זאגן צוזאמען לחיים". את כל זה אמר האדמו"ר באידיש-ליטאית מרושלת.

יענקי התבלבל. מצד אחד כל הכבוד לרב שיורד לליבו של מתפלל אורח, 'יותר ממה שהוא רעבע הוא מענטש', אומרת סבתא על האדמו"ר הזה, אך... 'למה האדמו"ר הזה בטוח בעצמו שהוא עצמו גם חבדני'ק'...

"ואולי, אולי באמת אני לא הבעלים של חב"ד", הרהר יענקי בבליל מחשבות, "הרבי שייך לכולם, גם לשילוח מהיישוב שילה, גם למלמדי התניא הלא-משיחיסטים וגם לאדמו"ר הזה".

"מיינ יענקלה" אמרה סבתא בחום כשראתה את יענקי נכנס לאולם לסעודת ליל שבת. כולם עם שטריימלאך. הוא מזהה כבר את הדור החדש של בני הדודים שלו. מיופפים מיישרי-זקנים בתיחכום ועסוקים בנמוך יותר משטויות, אך על השטריימל הגבוה לא מוותרים...

"יענקי שמעתי שאתה הנוסע המתמיד לניו יורק, אה? יש לאבא שלך נקודות בויזה כבר מהנסיעות שלך...". ניגש אליו בן דודו חיים הערש. "אולי אתה מביא לי חמש טאבלטים מהדיוטי-פרי. אני ייתן לך להרוויח יפה. חבל על הנסיעות שלך סתם".

משהו בתוכו של יענקי התלבט. קול פנימי לחש לו. "תלמד מדביר, תגיד לחיים-הערש שאתה נוסע

רק לרבי ולא לשום דבר אחר. תרביץ בו הפצה... לא. לא! הוא ילעג עלי. הוא סתם שטחי. לא מבין כלום חוץ מכסף ואופנה 'חסידי'..."

"יענקי שמעתי שאתה מהמשיחיסטים", הקדים אותו בן דוד נוסף יחיאל-מיכל רוקח, "זה נכון שאתם נותנים מפטיר לרעבע?"

"אני מקנא באמונת צדיקים שיש למשיחיסטים", התערב בן דוד אחר, יותר חסידישער. "העיקר זה דינען דעם אייברשטען מיטן גאנצן הארץ. כל אחד עם הדרך שלו. דער הייליקער ליובאוויטשער היה גדול שבגדולים".

"יענקי איך בחב"ד מנגנים שלום עליכם? אולי תעשה לנו 'שלום עליכם' נוסח חב"ד" פנה אליו החתן בכבודו ובעצמו! ובלי לאפשר ליענקי להגיב הוא דפק על השולחן "שא שטילער יש לנו זכות שיענקי הגיע אלינו מתומכי תמימים במיוחד והיום ננגן 'שלום עליכם' נוסח חב"ד", נו יענקי". כל העינים הופנו אליו. אפילו וילונות מחיצת העזרת-נשים הוסטו בעדינות צדקנית-מעושה-ערמומית-גליציאנית-הונגרית...

יענקי האדים, החוויר, רעד, אך את הנעשה אין להשיב... מה עושים? לסרב? מה עם 'הפצה'? לרגע התנגנה בתוכו מנגינת 'שלום עליכם' בניגון 'והוא גואלנו' כמו בישיבה, זה היה על קצה הלשון, הנה דמותו של דביר מול עיניו. "מה דביר היה עושה עכשיו. אבל אני לא דביר... אני בקושי בקושי עושה מבצעים עם חיילים..."

כמו תמיד אבא הציל את המצב ומיד 'החליק' את הענין והכל שב על מקומו.

יענקי נפל ברוחו. "היתה לי הזדמנות... הם רוצים לשמוע... אני מפספס... טוב יהיו השבת עוד הזדמנויות כנראה", ניסה לנחם את עצמו.

שבת בבוקר.

יענקי הגיע רק לקריאת התורה. בבוקר הוא ישב בבית כנסת הספרדי הריק ולמד את השיחה שהמשפיע ר' זלמן לימד כהכנה לראש השנה שחל להיות בשבת (הערת מערכת החייל: כנראה שיחת ש"פ נצבים-וילך תשמ"ט). בראשו הוא שיחזר קטעים מהשיעור:

"מה זה ראש השנה? מה זה תקיעת שופר? מה זה סימני ליל ראש השנה? בעולם הגדול כל זה הם 'כוחות', 'ענינים', 'סגולות' בשביל האדם. מהדרגה

הביטחון העצמי חוזר אליו. "אני יודע בדיוק למה לא רציתי לנגן אתמול ב'שלוש עליכם' את הניגון החבד"י כי 'הם' מנגנים זאת בשביל 'לחטוף סגולות וענינים', הם לא מבינים בכלל שניגונים זה ביטול".

בזה השגה. כאשר ראש השנה חל בשבת אזוי ווי היינטיקער יאר, לא תוקעים בשופר, מ'זאגט בשם דער רב, דער בעל התניא, שהקיגל שאוכלים זה במקום תקיעת שופר. א גוואלדיקע ווארט! נאר אמינה! נאר אמינת צדיקים. בזכות האמונה נגאלו אבותינו ממצרים ובזכות האמינה בצדיקים נגאל במהרה בימינו אמן".

יענקי חזר לעצמו. "איפה זה ואיפה המאמרים?... זה אולי פורים תורה...". הוא נרגע לגמרי. שעה וחצי הוא ישב והתפלל בנחת. "יד חב"ד על העליונה"...

השעה היתה כבר שתיים וחצי. בית המדרש התרוקן מזמן. הוא לא שם לב כי הוא לא לבד. האדמו"ר ישב על מקומו עם הטלית ולמד-עלעל בחומר החלוקה החבד"י שהשאיר אותו אברך שדיבר. כשיענקי סיים הביט בו האדמו"ר "יענקב שמרתי לך יין ומשקה ושטיקל קיגעל שתעשה קידוש".

במשך שעה ארוכה הם ישבו כאשר האדמו"ר מתעניין על המצב החברתי בישיבה, על חוויותיו ועל תוכניותיו לעתיד. יענקי הרגיש מין אוריה נעימה של שלוה. האדמו"ר הצליח לנגוע בליבו ולגרום לו סוג של תחושת שייכות שכבר לא הרגיש הרבה זמן.

בשלב וחצי כשהוא יצא ביחד עם האדמו"ר הביתה הוא כבר היה מבולבל. "בתוכי כנראה אני עדיין לא חבדני"ק, סתם משובת נעורים. מללמוד שנה בישיבה חבדית"ת כבר נהיים חבדני"ק?". הוא המשיך ללכת ולהרהר ובתוכו התגבשה מחשבה חלקיקית:

"לייבוש קופרמן הוא באמת חב"דניק! אני לא יותר מנער בגיל ההתבגרות שמחפש ריגושים שכלים, בדיוק כמו שילוח מהטרמפ ביום שישי. חסידי הריגושים..."

הוא שם לב כי בקצה הרחוב עומד קראוון עם שלט "בית כנסת חב"ד". יענקי אוטומטית החל לצעוד לעבר המקום. "אולי עדיין יש משהו עכשיו". כבר מבחוץ נשמעו הדי צעקות.

שמונה אברכים וכמה תמימים צעירים סביב שולחן עליו מתגלגלים בקבוקי משקה מרוקנים עם מישו מבוגר עטוף בטלית שנראה ספוג בלחיים צועק וממרר:

"איך... איך... איך... איך יעלה למעלה והוא

עצמו מקושר למטה... מקושר? אזא חסידישע ווארט - 'מקושר' - לתת לקליפה? מקושר לקליפה?! האלטער רבי מדבר כאן בתניא פרק יחי למקושרים שלנו... מקוש... קוש... מקושר למה? לנשיא או לתאוות? לגאוה, לישות למחלוקת... מקושר למטה... בשבת אחרי ח"י אלול יושבים רק שלשה וחצי חסידים בפאברענגען של שבת?... במקום להיות מקושר למלך מלכי המלכים 'מקושרים' למטה?... אז איך יעלה למעלה..."

"זה ר' חיים בער!", התלהב יענקי.

"זה המשפיע של השיכון של לייבוש קופרמן! הוא כנראה הוזמן לשבת כאן לכבוד ח"י אלול. לייבוש אומר בשם אביו משמו של ר' מענדל שר' חיים-בער הוא חסיד ממח העצם ועד הציפורניים! אפילו את דביר נגבי הוא הצליח לכבוש!"

ר' חיים בער פנה ליענקי.

"בחור'ל גוט שאבעס... אתה חבדני"ק או שאתה אוהב חבדניק'ס, אה?... איך תעלה למעלה ואתה מקושר למטה..."

"אתה יודע שהאלטער רבי אחרי שהוא נותן מוסר הוא מיד שולח פארבייסן... אחרי שהאלטער רבי בתניא שם נותן על הראש, הוא מיד מוסיף... 'אף על פי כן אל יפול לבו בקרבו להיות מזה עצב... צריך להיות בשמחה רבה... בחדוה ושמחה יתירה...' אני רואה שאתה לא בקו השמחה... צריך להיות בשמחה, כך בעל יום ההולדת אומר... בחור'ל תרקוד על השולחן... רק ככה נהיים בשמחה על ידי ביטול..."

יענקי היה נרגש. הוא שם לב כי אכן כן אבא של לייבוש צודק. יש לר' חיים בער הזה חושים עצומים. איך הוא יודע לומר בדיוק מה שצריך לומר ובדיוק לו ובדיוק עכשיו. הוא נזכר שהראש ישיבה ר' יודל אמר על המשפיע הרב גרינגלאס ע"ה את מה שאמרו במונטריאל שזה שלפעמים נראה שיש לו קצת רוח-הקודש זה לא שלו, זה בגלל הביטול לרבי... 'כמותו ממש דהמשלח', הסביר ר' יודל בשפה של 'נגלה'. "יכול להיות שיש לר' חיים-בער א שטיקל דרגת רוח הקודש"??...

"נו... תעלה על השולחן... תרקוד... בעל יום ההולדת אומר בפרק כח שצריך להיות בשמחה ובחדוה... נו... אה, אתה רוצה להמשיך ולהיות מאוהדי חב"ד..." ותוך כדי דיבור נעמד ר' חיים

בער מתנדנד תפס בחוזקה במרפקו של יענקי והחל למשוך אותו לשולחן. יענקי נתן לו לגרור אותו. "אולי זה יעזור לי לצאת מהישות"... כשהוא התחיל לעלות לשלחן הוא שם לב כי בפתח בית הכנסת עמדו כמה פולישער'ס נוספים כמביטים בהצגה. רגע, זה שלושת בני הדודים שלו! אברהם, חיים-הערש ויחיאל מיכל... - - -

יענקי השתמט בכוח וחזר לעמוד.

"אה, בחור'ל, אתה ממשיך להיות ב'כף הקלע'... באחד הביכלאך של חסידות הייתה פעם טעות הדפוס במקום להיות כתוב 'כף הקלע', היה כתוב 'תף הקלע'. אמר על כך חסיד ה'ת' המבדיל בין לבטל ולהתבטל זה הגיהנם. לבטל אחרים זה יודעים כולם, חסיד צריך להתבטל בפני אחרים...

יענקי נשבר. הוא כל כך רצה להפתח בפני ר' חיים בער ולספר לו על לבטיו וקשייו, אך משהו בתוכו היה חסום. הוא רק הביט בעיניו העמוקות של המשפיע וכאילו ציפה רק 'שימשיך לדבר'.

אבל ר' חיים בער היה 'גמור'. הוא אחז בידו של יענקי וגייגם "פסוקים... מסיבות שבת... לך תגיד פסוקים עם קינדרלאך... זה ביטול. אה... דו ביסט סתם א שטיק... [כאן נשמט ביטוי שהיה נהוג לאמרו בהתוועדויות עד דור השביעי. מערכת החייל]

"ר' חיים בער אני מבטיח לך... אני עכשיו ילך!"...

חמש אחר הצהריים

יענקי לקח מהבית חבילת ממתקים ויצא לגינה לעשות 'מסיבות שבת'. הוא היה עייף, מבולבל. גמור.

בגינה הציבורית בשכונה היו כולם חרדים, אמהות פטפטניות, שכאשר נכנס החלו להביט בו מין הבטה כזו שהוא ברח כל עוד נפשו בו...

הוא המשיך לדדות בחום לגינה מחוץ לשכונה החרדית. איש לא מכיר אותו. הוא בסך הכל עבורם 'עוד דתי'.

"חרדי מתקרב לילדים מחלק סוכריות תמורת דת... תתרחק מהילדים שלנו... גם לחיות על חשבוננו וגם לנגוע בילדים שלנו" שני נשים עמדו והסריטו אותו בפלאפון... [רח"ל. מערכת החייל]

יענקי התפוצץ. הוא עמד על סף התפרצות. הוא עמד לירות כמה משפטים גליציאניים פוגעניים

במיוחד שעמדו לו על קצה הלשון "מי אתם בכלל... וטרינריות שמגדלות כלב וחתול ומדקלמות כמו תוכי מה שמכתיבה לכם קבוצה שולית בתקשורת השמאלנית..."

אך דמותו של המשפיע ר' חיים בער עם הטלית מתנדנד עמדה מול עיניו:

"בחור'ל, להפיץ - זה להתבטל בפני הזולת. להשתלט - זה לבטל את הזולת. הרבי מלך המשיח שליט"א דורש הפצה לא השתלטות."

"שבת שלום... אולי לא מתאים שאני יחלק, אולי אני ייתן לכם ואתם תחלקו... הרבי מלובביץ המשיח מציע שתגידו עם הילדים שלכם פסוקים... אני רק מציע לכם בשליחותו."

בשניה אחת הכל השתנה.

"אתה מחב"ד?... אמרה המבוגרת שבהן, "לאמא שלי יש דולר מהרבי..."

רעבע... רעבע... התרגש יענקי...

"אתה יודע שיש לי בן דוד צעיר שחזר בתשובה והוא אפילו נוסע לניו יורק לרבי... הוא צעיר. הוא היה ילד מאד מיוחד. דהכי מיוחד במשפחה..."

וכשהיא פונה לחברתה היא אומרת "סיפרתי לך על דביר? הוא גאון, הוא מדהים... הוא חזר בתשובה אחרי שדודה שרה מתה..."

דביר - - -

"דביר נגבי?"...

"אה, אתה מכיר אותו?"

"דביר נגבי מכרמים..."

"דביר נגבי" רעד יענקי.

"הרבי שליט"א הראה לי כאן השגחה עליונה ברורה! אתה נמצא בדיוק במקום המתאים עם החברים הנכונים.

הרבי אומר שאני כן 'תמים' -

"חייל המלך".

מדור זה בא כטעימה מליקוט הסוגיות והעיון בהם בבית מדרשנו בישיבת תות"ל ליובאוויטש ראשל"צ, והסוגיות במילואן רואות אור ב'קובץ מפרשים' מתפרסם בישיבתנו הק', את הקובץ ניתן לקבל באמצעות דוא"ל.

מקוצר הזמן חלק מההארות נכתבו בקיצור וכפתיחת נושא לדיון. הערות למדור יתקבלו ויתפרסמו בשם אומרם.

השתתפו במדור זה: הרב שמעון ויצהנדלר רה"י, הרב חיים טל נו"נ בעינא, הרב יוסף יצחק רוך ר"מ שיעור א' עינא והתמים דובר ציק

גברא⁵ - לקוטי שיחות חלק כ"ב ע' 103 ואילך⁶.

סיבת ביעור חמץ

דין הביעור באיסור חמץ⁷ אינו מצד דיני 'איסורי הנאה' שבחמץ⁸, אלא מצד דין 'בל יראה ובל ימצא' שבחמץ - לקוטי שיחות חלק טז עמוד 90 והערה 18⁹.

קבורה באיסורי הנאה¹⁰

לכמה שיטות באחרונים דין קבורה הקיים גם בשאר איסורי הנאה אינו תוצאה מ'מהות האיסור' אלא רק תקנה נוספת על האדם¹¹ - לקוטי שיחות חלק טז עמוד 90 הערה 17.¹²

- והוא נובע מכך שאיסור חמץ שייך לעצמיות הדבר ללא קשר עם צורה ותואר.

3 בראשונים - ובראשם תוד"ה אור לארבעה עשר - הקשו מדוע תקנת הביעור הייתה דווקא באיסור הנאה של חמץ ולא בשאר איסורי הנאה, ותורף דברי כולם למצוא הבדל מסוים או מהותי בין איסור הנאה שבחמץ לאיסור הנאה שבשאר איסורי הנאה. השיחה שבפנים מבהירה באופן בהיר וחד כי אכן יש הבדל מהותי בין מהות איסור ההנאה של חמץ לשאר איסורי הנאה והיא פותחת פתח כללי להבין את דברי הראשונים בנידון (ונבקש מהלומדים להביא דוגמאות מפורטות כיצד שיחה זו מבהירה גם לשונות של ראשונים נוספים בביאור הדבר).

4. עיין שם בסוף השיחה דיוק בספ"ו בתניא שגם ערלה

ברגשי גיל וחדוותא דאורייתא הננו נרגשים להגיש בפני קהל התמימים ואנ"ש שוחרי תורתו של משיח שליט"א את המדור השני לחקר ועיון בשיחותיו של נשיאנו הנצחי - תורתו של משיח.

כפי שהובהר בגליון הקודם, חרף העובדה שנערכו מספר ליקוטים ("מפתח" של ישיבת 'אהלי תורה', בשנת תשע"א ושוב במהדו"ב תשע"ט) כמקבץ לשיחות הקודש עמ"ס פסחים, ישנם רעיונות רבים ואף יסודיים בלימוד והבנת הסוגיות הנלמדות המובאים בין השורות ובהערות, במדור זה נעשה מאמץ להקיף את הנקודות ויסודות שהובאו ונתחדשו בשיחות הקודש. כנזכר בגליון הקודם,

איסורי הנאה (א)¹

מ"מ לתוספות דיבור המתחיל 'אור לארבעה עשר'

הבדל בין איסור הנאה בחמץ לאיסורי הנאה אחרים

שתי דרגות ב'איסורי הנאה': (א) איסור הנאה הנובע מכך שה'הנאה מביאה לידי אכילה' - וזה בכל איסורי הנאה². (ב) איסור הנאה ללא כל תועלת - איסור עצמי - וזהו איסור הנאה שיש רק בחמץ³ - ליקוטי שיחות חלק טז ע' 90-89.

הבדל בין איסורי חמץ, ערלה וכלאי הכרם

איסור ערלה וכלאי הכרם הם איסור חפצא⁴, איסור חמץ (שהוא גם מהאיסורים הזמניים) הוא איסור

1. הנושא 'איסורי הנאה' באופן כללי קשור יותר לסוגיה בפרק כל שעה דף כ"א במחלוקת חזקיה ור' אבהו (וכפי שאכן צוין ב'מפתח' על מסכת פסחים (מתיבתא אהלי תורה)), וכאן הובא כביאור לקושיית ותירוצו התוס' ד"ה 'אור לארבעה עשר' והראשונים בסוגיה בהבדל הקיים בין איסורי הנאה של חמץ לשאר איסורי הנאה. בגליון הבא יובאו בעז"ה שיחות נוספות בגדרי 'איסורי הנאה' גם כאלה שלכאורה לא שייכים ישירות לסוגייתנו וזאת לשלימות הענין.

2. בלקו"ש שם ובהערה 12 מפורש שהדעה שאיסור הנאה קשור ל'אכילה' כמבואר ברש"י בפסחים כא,ב ועוד, שייך גם באיסור הנאה של חמץ (ועיי"ש במחלוקת חזקיה ור' אבהו), אלא שיש בחמץ גדר נוסף באיסור ההנאה והוא איסור שימוש בלי כל 'תוצאות' - כהאכלת כלבי הפקר

וכלאי הכרם אינם איסור חפצא רגיל. וראה מה שפלפל כיד ה' הטובה עליו הגרשד"ב וולפא שליט"א בספרו 'המותר בפיק' עמ' 36 ואילך.

5. אבל ראה בשיחה שם הערה 21 מלשון אדה"ז שהחמץ בפסח הוא 'כחתיכת נבילה' ולא רק על הגבירא.

6. הנה בתוד"ה 'אור לארבעה עשר' ביארו בשני אופנים בטעם שהחמירו באיסור חמץ טפי מבשאר איסורי הנאה שלא הצריכו לבערם. בטעם הראשון ביאר כי אכן מצד עצם דין 'איסור הנאה' יש מקום גם לבער שאר איסורי הנאה, אלא שכאן באיסור חמץ הטעם חזק טפי "משום דחמץ מותר כל השנה ולא נאסר רק בפסח ולא בדילי מיניה" משא"כ כלאי הכרם וערלה הם 'איסור עולם'. והנה בשפת אמת הקשה על תוס' "ואיני מבין טעם החילוק דהא אין ניכר בפרי שהוא ערלה או כלאים וא"כ לא בדיל מן פרי זו", ועל כרחנו אין זה עיקר סיבת ההבדל בין איסורי הנאה של ערלה וכלאי הכרם לאיסור הנאה של חמץ. אולם לפי הביאור בשיחה נראה טעם נוסף להבהיר את ההבדל בין חמץ לשאר איסורי הנאה לא רק מצד שימוש האדם בהם אלא מצד סוג האיסור: איסור חמץ הוא בעצם 'איסור זמני' (ובלשון התוס' "מותר כל השנה") וממילא זה סוג של איסור אחר, וגורם לאדם פחות 'התרחקות' ממנו ולכן צריך לתקן 'ביעור', משא"כ ערלה וכלאי הכרם הם "איסור עולם" וממילא איסור בחפצא, והאדם 'בדיל מינייהו'. ויש לחפש מקור להנ"ל ולהרחיב את הדברים ומקוצר הזמן נכתב בראשי פרקים.

7. כדאי להבהיר ולבאר: כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בתוכן השיחות על איסור חמץ – חלק ז' בחוקותי, חלק טז וארא ובא-יוד שבט – מבדיל בין עצם איסור החמץ לבין מה שהטילה התורה על האדם כתוצאה מכך, ולאחר ההבדל ביניהם מראה גם את המהלך והשייכות ביניהם. וא"כ – המראי מקום דלעיל עוסקים בעצם מהות האיסור של חמץ והמ"מ שבפנים עוסק בחובה המוטלת על האדם כתוצאה ממהות האיסור. ופשוט.

8. ביאור הדברים: 4 שלבים וסוגים באיסורים: א. רוב האיסורים – האיסור הוא רק ביחס להאדם ולכן הדגש הוא 'איסור אכילה'. ב. יש איסורים שבהם האיסור הוא לא רק ביחס להאדם, אלא גם ביחס להדבר ואלו הם איסורי ההנאה, אולם גם איסורי הנאה אלו יש בהם שני אופנים: יש איסור הנאה שאכן האיסור הוא בדבר עצמו בכל הקשור להאדם. ג. יש איסורי הנאה כאלו שהאיסור הוא רק בדבר עצמו בלי יחס להאדם וזה איסור ההנאה מחמץ. ד. אולם יש שלב נעלה יותר וזהו איסור 'עצמי' לגמרי בלי כל יחס להאדם וזה איסור 'בל יראה ובל ימצא' כמבואר בהערה שנשמנה בפנים (בהבנת ההבדל בין השלב השלישי לרביעי ראה שיחת ש"פ מסעי תשמ"א – שיחות קודש ע' 302 – יובא במדור הבא בעז"ה).

9. הנה בתוס' שם בטעם השני ביארו כי "שאני חמץ

שהחמירה בו תורה לעבור בבל יראה ובל ימצא החמירו חכמים לבדוק ולבערו אפילו היכא דביטלו" (וממשיך: "משום דילמא אתי למיכליה"), היינו שלטעם הראשון בתוס' גם בחמץ סיבת הביעור הוא מדין 'האיסור הנאה' שבחמץ, אלא ששונה חמץ באיסור זה גם מאחרים, אולם בטעם השני סיבת האיסור הוא מצד 'בל יראה'. וזה פשט ההערה בלקו"ש שם שאת הביעור לא תיקנו מצד איסורי הנאה – שהם אינם איסור 'עצמי' לגמרי, כמבואר בהערה שם. אולם אחרי ככלות הכל עדיין יל"ע, שהרי תוס' כן מבארים שחלק מסיבת ה'ביעור' הוא למנוע את האדם "דילמא אתי למיכליה", היינו שה'ביעור' קשור גם להנהגת האדם ולא כמבואר בשיחה. ויש לומר: כי שיטת התוס' היא כדעת הר"ן המבוארת בהערה 19 שגם כל איסור בל יראה ובל ימצא למרות היותו איסור בעצם המציאות הרי הוא סייג מן התורה שלא יבא לאכלו ולכן תוס' מדגיש גם את האדם משום ששורש האיסור הוא גם 'סייג'. ועדיין יל"ע.

10. ענין זה נכתב לאור עיון ב'מהלך' ההערה והשיחה – כפי שיתבאר בהערות כאן – ואינו מפורש ישירות בשיחה ולכן – הבוחר יבחר ואם שגינו ה' יכפר.

11. כדי להבין את הדברים יש לסכם תוכן השיחה שם: מבאר כי 'איסור הנאה' של חמץ שונה מ'איסור הנאה' בשאר איסורי הנאה בכך שהוא 'עצמי' (כנ"ל), וההוכחה לכך מדברי הירושלמי שאסור להאכיל בחמץ 'כלבי הפקר' היינו שעצם ההשתמשות בחמץ אסורה היא. אולם בהערה 17 שם כותב שזו רק דעת המקור חיים והגר"א, אולם לדעת רוב הפוסקים גם בשאר איסורי הנאה אסור להאכיל כלבי הפקר. אולם מוסיף כי לפי כמה אחרונים שהביא השדי חמד – חלוק דין איסור האכלת בעלי חיים של הפקר בשאר איסורי הנאה מלהאכיל חמץ בעלי חיים של הפקר. וההבדל: זה שאסור להאכיל כלבי הפקר חמץ הוא אכן כמבואר בתוך השיחה מצד האיסור העצמי שבחמץ, אולם זה שאסור להאכיל כלבי הפקר את שאר איסורי הנאה, הוא מדין אחר והוא דין 'חיוב קבורה' של איסורי הנאה כמבואר בתמורה. היינו שכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מחלק בין מהות דין ה'קבורה' שהוא דין נוסף על האדם, לבין דין האכלת כלבי הפקר של חמץ שהוא מצד האיסור העצמי. ולפי זה ניתן להסביר באופן נפלא ליישב את קושיית כל האחרונים על תוס' כמבואר בהערה הבאה.

12. באחרונים הקשו קושיה עצומה על קושיית הראשונים – ובפרט על סגנון תוד"ה 'אור לארבעה עשר' – דכיצד מקשים התוס' מה שונה חמץ שתיקנו לבערו משאר איסורים, הרי מפורש במסכת תמורה שגם שאר איסורים יש בהם חובת קבורה! (נסמנו ונתבארו ב'רשימות שיעורים' על מסכת פסחים להגרד"ב קלמנסון שי' ח"ב סימן א'), אולם לאור המתבאר בשיחה הדברים הם ברורים: אינו דומה כלל שורש חובת ה'ביעור' באיסור חמץ שהוא נובע מהאיסור בעצמו, לדין הקבורה שבאיסורי הנאה שהוא דין פרטי המוטל על

בלקו"ש יראה שכל הדברים הנ"ל רמוזים וגנוזים באוצרות
הלקוטי שיחות של תורתו של משיח.

האדם לא כתוצאה מהאיסור עצמו. וב'רשימות שיעורים'
שם ס"ה ביאר את הדברים בטוב טעם ודעת, והמעין

אוצר הטוב / הערות ותגובות

שייכות הבדיקה לבל יראה

"לא צותה תורה לבער החמץ... אלא כדי שלא יעבור
עליו בבל יראה ובל ימצא בתוך הפסח" (שו"ע אדה"ז
סתמ"ו ס"ב) ולצורך הרגל (שם סתל"ב ס"ג). שמזה
מובן עאכו"כ בנוגע לבדיקת חמץ – שתכליתה היא
הביעור (שו"ע אדה"ז סתמ"ו שם. ושם סתל"ב ס"ב) –
שהיא לא ענין לעצמה, כ"א "טפלה" לה"עיקר" – "בל
יראה ובל ימצא" ורגל.

ומסתמא זו כוונת רש"י (במתניתין) שמחבר את טעם
הבדיקה עם התכלית הסופית [ודלא כהר"ן] (תחילת
פסחים) שמשייך זאת רק למטרה הקרובה – למצוות
תשביתו ע"י ביעור].

ועפ"ז שמחבר את ענין הביעור (תשביתו) עם המטרה
הסופית – בל יראה ובל ימצא, אואפ"ל גם שמזכיר את
תחילת זמן 'תשביתו' ומציין את תכליתו.

ואבקש מהלומדים להעיר בהנ"ל.

הרב י. רוק.

בגליון הקודם במדור 'אוצרות' נזכר הדרן עמ"ס
פסחים תשל"ב (נדפס בהגש"פ עם חידושים וביאורים,
חידושים וביאורים בש"ס, הדרנים על הש"ס) ובהערה
6 שם נתבארו כמה נקודות לאור הדרן זה. לקמן נקודה
נוספת בדרך אפשר:

בענין תחילת זמן איסור ב"י וב"י, מקשה הראב"ד על
הרמב"ם (הל' חו"מ פ"ג ה"ח) "אולי סובר זה המחבר
משש שעות ולמעלה בלא יראה ולא ימצא, ואינו כן,
דשבעת ימים כתיב". ובכס"מ שם מבאר דקושיא
מעיקרא ליתא, ומבאר (עכ"פ בדוחק) דגם להרמב"ם
אין איסור ב"י קודם הפסח.

ועדיין יקשה להבין את דברי רש"י בסוגיית זמן בדיקת
חמץ (ד. בד"ה 'בין לר' מאיר' ... חמץ אינו אסור מן
התורה בבל יראה ובאכילה אלא משש שעות.

וגם צ"ב דברי רש"י (בטעם בדיקת חמץ) בתחילת
המסכת בד"ה 'בודקין' שלא יעבור עליו בבל יראה
ובבל ימצא, כפי שהקשה תוס' שם.

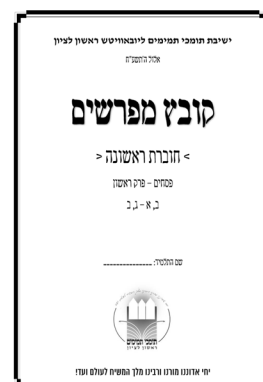
ואפ"ל ע"פ מה דאיתא בהדרן הנ"ל ס"ח: התחלת
מס' פסחים אור לארבעה עשר בודקין את החמץ כו'

**הערות ותגובות בכל נושא ניתן לשלוח לכתובת המייל של מערכת החייל.
הערות ופולפולים בנגלה יתפורסמו במדור זה או במדור 'ווארט אין נגלה'.**

תוכן מדור זה יוצא באופן מרוכז ב'קובץ מפרשים'

היו"ל בחבורות ע"י הישיבה. לקבלה:

HACHIALRASHLATZ@GMIAL.COM

סותר ע"מ לבנות - בשביל בריאת עולם התיקון, שעניינו התכללות ואחדות.

ועל פי זה מובן כי מכיון ששורש סדום הוא מתוהו, הרי השבירה היא "על מנת לבנות" וזוהי נבואת יחזקאל שלעתיד ישובו ערי סדום. כלומר שלעתיד לבוא יתגלו למטה אורות דתהו - שזהו תוכנו הפנימי של שיבת ערים אלו.

וזהו גם המענה על השאלה: "כיצד יתכן שמשיח בא מסדום!? שזהו מצד המעלה הפנימית שבה - גילוי אורות דתהו ולכן מצאתיו דווקא בסדום! כי זהו עניינו של מלך המשיח, שעל ידו מתגלים האורות דתהו שימשכו בכלים דתיקון דווקא.

וכשמתבוננים הרי זוהי בקשת ודרישת הרבי שליט"א משיח צדקנו בשיחת כ"ח ניסן - שה"אורות דתוהו" שהם מצד עצמם נפרדים זה מזה היפך השלום והאחדות יהיו ב'כלים דתיקון' - מתוך שלום בין איש לאחיו. ועוד ועיקר שע"י שנפעל באופן של חיבור ואיחוד של אורות דתוהו וכלים דתיקון, נראה מיד את התוצאה של זה בגאולה האמיתית והשלמה ע"י הרבי שליט"א - משיח צדקנו!

(עפ"י לקו"ש חל"ה וירא ב')

א. נאמר ביחזקאל (טז, נג): "ושבתי את שביתהן את שבית סדום ובנותיה".

ב. במדרש רבה (בראשית פ"ג, י) כתוב על הפסוק בתהילים (פט, כא): "מצאתי דוד עבדי, היכן מצאתי אותו בסדום".

ג. גם בספר השל"ה הק' (חלק תושב"כ. כ. פ' לך-לך (רע"ט, א.)) מוסבר: שהסיבה לכך שאברהם אבינו התפלל רבות על סדום, היה משום שראה כיצד משיח עתיד לצאת מסדום.

ד. בפירושו של בעל הטורים כתב רמז (כדרכו) על שאלת המלאכים את לוט "עוד מי לך פה" - המילה 'פה' היא בגימטריא בועז, "רמז לבועז שיצא ממנו" והכוונה שמבנות לוט שהשקו את אביהן יצא אח"כ בועז ומבועז יצא דוד המלך ועד למשיח.

ויש להבין כיצד 'מסתדר' ענין זה עם פשט תוכן הפסוקים בענין סדום, וכן להיפך "כיצד יתכן שדוד מלכא משיחא יהי' שייך לסדום דווקא? (כפי ששואל כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א).

והביאור בזה:

מבואר בלקוטי שיחות (חלק ל' שיחה א' לפרשת נח) כי כמו שלכל דבר בעולם יש את הניצוץ האלוקי בשורשו למעלה ואפילו לדבר רע, הרי גם התורה עצמה היא נלמדת כפי שהיא גם למעלה וגם כפי ש'קדמה לעולם', וכפי שהיא למעלה הרי שם 'לא יגורר רע' וכל הענין נלמד רק בתוכן חיובי שהוא גם השורש של הדבר הרע שמשתלשל אח"כ בבחירת בני האדם ויוצר מציאות של רע. והרי יש דמיון רב בין עונש המבול לעונש סדום ועמורה ובשניהם מוצאים אנו שעל פי המדרש וע"פ חסידות ענינם כפי שהוא למעלה הוא טוב, והיינו גם לאחר שירדו למטה עדיין שורשם למעלה הוא טוב.

וכך מסביר הרבי שליט"א בנידון דידן: עונש סדום היה מפני שהנהגתם, היתה היפך השלום והאחדות - ע"ד עולם התהו. כל אחד בפני עצמו.

ועוד: חורבן ואיבוד סדום הוא ע"ד עולם התהו -

הידעת?

כאשר המשפיע הרה"ח ר' שלמה חיים קסלמן היה ביחידות אצל הרבי שליט"א מלך המשיח כשנסע ל' שבט הגדול, התעניין אצלו הרבי שליט"א מלך המשיח משך זמן על תמים בשם בן-ציון כהן, ר' ש"ח ענה כי הוא חושב חסידות 10 דקות לפני התפלה. הרבי שליט"א מלך המשיח נעמד מהכסא בהתפעלות רבה ואמר: "מה? בן-ציון חושב 10 דקות חסידות לפני התפלה?! הלואי היינו יכולים לפעול זה אצל כל הבחורים!".